

A külföldi missziók előszobáiban.

— Az amerikai-missziónál. — Nem kell beutazási engedély. — Nagy forgalom az előszobákban. — A Real Consulado de Espanna nem ad felvilágosítást. — „Találkozás“ Mombelli tábornokkal. —

— A Detektiv riportja. —

A kivándorlás napról-napra nagyobb arányokat ölt, s míg ezelőtt csak az Ujvilág felé gravitáltak a kivándorlók, addig ma Európa minden országába egyaránt kérelmezik az utlevelet. A megélhetési lehetőségek horribilis standardja mind több emberben érleli meg a kivándorlás gondolatát s az új lehetőségekkel való próbálkozást. Egész kis karavánok zarándokolnak ma a külföldi-missziók és konzulátusok kapui elé, hogy a procedurák hosszú láncolata után, utlevéllel, vízzel és beutazási-engedéllyel felszerelve végre utrakelhessenek a fantáziás Elyseumok felé . . .

Végigjártam a konzulátusok és a missziók előszobáit. Nem azért, hogy az ott folyó munkát nézzem s nem is a kivándorlás-statisztikáját akartam szemléletben tapasztalni, csupán, hogy az embereket lássam, az embereket halljam, akik menni akarnak új világok felé, s akikben már megfontolt szándékká jegyesedett a kivándorlás gondolata. Mert hiszen végeredményben nem is az a fontos, hogy elutazik valaki az örökreszakítás szentenciájával, hanem az elhatározás; az, hogy valaki egy fél, vagy háromnegyed élet után egy merész gesztussal basta-t kiállt és magamögött hagyva egy fáradt s talán megállapodott élet minden alapját és rekvizitumát — elmegy! Ennek az elhatározásnak a pszichikai része a legfontosabb, s a döntő is a kivándorlás iniciatívájánál. Ezt figyeltem négy előszobán át.

Az amerikai missziónál.

Az Andrassy-uti ház kapuja alatt hirdetemény, melyben tudtára adják mindenkinek, akit illet, hogy az amerikai misszió: *nem jár el, nem vált, nem továbbít, nem ad és nem rendelkezik* semmiféle magánügyekben. Ezzel akarják elejét venni a fölösleges kérdészködéseknek és zaklatásoknak. Azonban a második emeleti előszoba így is telve van, bizonytalan, érdeklődő emberekkel. A portás alig győzi a sok feleletet a kivándorolni szándékozók legbizarrabb kérdéseire . . . Mikor utazhatom? . . . Argentínába is itt kérelmezhetek? . . . Mondja kérem Chikágóba mennyi idő alatt jut ki az ember? . . . Hogy van az, hogy nők könnyebben kijutnak, mint mi férfiak? . . . stb. stb. Egyszerre hárman, négyen kérdik, hogy azt sem tudja, hova forduljon a fene nagy kellendőségben.

Végignézem a társaságot. Általában nyomorult, szegény emberek, alig-alig egy-egy jólöltözött férfi, vagy nő. Egy kendős parasztasszony ül mellettem. Már áll a lábainál, tele élelmíszerral.

— Hát néni hova készül? — kezdem a barátkozást. Néni nagyon megőrül a szíves érdeklődésnek, látszik, hogy jól esik neki és siet válaszolni:

— New-Yorkba megyek. Már minden rendben van, csak a komaasszonyt várom, az még benn van az utlevélért . . .

— És mit csinál ott kinn? . . .

— Óh, én már régi amerikas vagyok! Az uram tizenkilenc éve kinn van. Én a háboru előtt jöttem haza és itt rekedtem. Most én is megyek valahára . . . és nagy szomorkásan a földre néz, mintha nagy titkai lennének.

— Mi az ura?

— Automobil gyárban van. Nagyon jól keres. Szépen megélünk négyecskén . . . Mert két gyerek is van kérem. Eredeti yenkik . . . és olyan büszke erre a titpikus magyar parasztasszony, hogy az ember elmosolyodik, mint hallja: eredeti yenkik!

Nagyon nagy itt a forgalom. Az ajtó be sem csukódik és már is új paciensek jönnek. Három hivatalnok lány, Soványak, fanyarak és snasszak. Látszik rajtuk, hogy hirtelen elkeseredésükben szánták el magukat a nagy lépésre. Az egyik kicsit drukkol, a barátnője biztatja: ne félj Maca! ne félj! De azért a Maca fél, mint egy vizsgáló kis bakfis . . . A sarokban egy munkáskülső ember magyaráz. Egész kis, gyűrű képződött körötte. Ez Amerikajárt ember, és az amerikai viszonyokról beszél:

— Kérem ott is dolgozni kell! Ott mindenki dolgozik, de keres is szépen. Tizenegy évig éltem kinn, aztán hazajöttem látogatóba . . . meg hát a honvágy . . . Besoroztak és most hat év után mehetek vissza.

— Volt egy menyasszonyom is — mondja mosolyogva — azóta biztosan boldog családanya — meséli, de látszik rajta, hogy nem sajnálja az amerikai menyasszonyát.

A portás oktatja az ujabban érkezőket, hogy *nem kell beutazási engedély!* Persze ez nagyon nagy könnyebbség, mindenki örül neki. Különösen a nők, akik itt is sokkal élénkebbek, mint a férfiak.

— No most csak az utiköltséget előteremtteni — szavalja egy tizenhatéves suhanc és úgy széthuzza a száját, mint egy rossz auguszt.

Nyílik az ajtó. Feltűnően elegáns kis nő libeg ki az előszobába. Mindenki ezt a pompás, előkelő nőt nézi ebben a nyomorult miliőben. Ragyog az arca és olyan diadalmasan néz körül, mintha a színpadon lenne.

— Holnapután utazom! — bugyborékol az ajkán a szó, és előkelően kilibben az előszobaajtón.

ELIDA shampoo
AZ IDEÁLIS
FEJMOÓSÓ!

„Real Consulado de Espanna.“

Mivel Argentínába mind nagyobb a tendencia, ellátogattam a spanyol misszió helyiségébe is. Itt már kevesebben vannak, mint az amerikaiaknál. Két ur áll két ablaknál, ezek intézik az ügyeket. Itt mindenki angolul, vagy spanyolul beszél. Ugy hadarnak ebben a kis szobában, hogy elszédül az ember.

Három cigányzenész áll az egyik ablak előtt. Csak magyarul tudnak, sehogysem boldogulnak a spanyol urral. Végre egy kisasszony kíséri őket. Argentínába akarnak menni.

— Minek? — kérdi a kisasszony.

— Hát muzsikálni — feleli az egyik a világ legtermészetesebb hangján. Olyan furcsa, és mégis olyan kedves látni ezt a három rongyos, blazirt pesti cigányt, amint elindul Argentínába, amiről a nevén kívül valószínűleg nem tudnak semmi egyebet. Aztán mutatják nekik a táblát. „*Délamerikába való kívándorlásra vonatkozólag semmiféle felvilágosítást nem adhatunk*“ — tessék Bécsbe menni, ott mindent elintéznek. A mellettem ülő halvány, szőke hölgy — valószínűleg bonne — most hirtelen felugrik és kirohan az előszobából. Ugy látszik, ő is Argentínába készült . . .

A francia missziónál.

A franciáknak három missziójuk van Pesten. A politikai, a kereskedelmi és a jelenleg utlevélügyekkel is foglalkozó konzulátus. A Ferenc József rakpart 22. alá utasítanak. Benyitok a francia misszió előszobájába. Négyen ülnek ott. Egy fekete fiatalember, — mint később megtudtam orvos, — egy elegáns hölgy, egy szakállas, öreg lengyelzsidó és egy tipikus „Mademoiselle.“ Az öreg zsidó magyaráz az elegáns hölgynek:

— Kimegyem és ott fogom kereskedni.

— Volt már Franciaországban? — elegyedem én is a beszélgetésbe.

— Nem . . . Nü és az baj? — mondja egy kis gondolkodás után.

A Mademoiselle haza megy. Bordeaux a hazája, Bordeaux-ba megy a Mademoiselle, aki kilenc éve nem volt otthon és itt lipóciai csemetéket cibált Moliére nyelvébe . . .

— Nagyon nehéz az élet, mondja a Mademoiselle és hófehér kis csipkekendőjével tapogatja az orrát. Náthás, Ferschnupft bin ich . . . magyarázza a lengyel zsidónak, hogy ő is tudomásul vegye. Az megértőleg bólint rá és azt mondja: Ja, nagyon rossz idők vannak! Szegény öreg nem is az időre mondta a rossz időket . . . Az orvos is úgy értette, az elegáns hölgy is, én is. Mind a hárman összemosolyogtunk. Az öreg zsidó nem tudta mi bajunk. Olyan sután bámult ránk, hogy elszégyeltük magunkat. Igaza is van, Párisban finomabbak az emberek . . .

Az angol misszió előszobájában,

A Disz-tér 7-es számú kis házában székel az angol misszió. Roppant előkelő, diszkrét kis palota ez, én inkább a franciáknak adtam volna. Elegancia, csend és jó, jó meleg. Akik itt várakoznak, azok di-

rekt belelustulnak a kényelmes plüss fotelekbe, olyan jól érzik magukat. Egy karakterisztikus angol fiatalember gépel az előszobában. Kurta kis pipa a szájában és a szemöldökét összevonja, mint a Nick Winter a moziban. Borzasztó udvariasak itt az emberek. Egy kövér ur kér valamit az angoltól.

— When will they be ready?

— You will have them next Monday . . .

Látszik, hogy meg van elégedve a kövér ur a felelettel, hogy jövő hétfőn mindent megkap, mert nagyon elégedetten mosolyog.

Egy kis gépirólány egész magyarosan kacsingat egy szőke főhadnaggal. A főhadnagy talán mint összekötő tiszt van jelen . . . Egy hosszú ur állít be. Valamilyen angol nevű Sirt keres.

— Nincs itt! — feleli a gépirókisasszonyom, aki-ről kiderült, hogy magyar és még sohasem látta Angliát.

A belső szobában angol tisztok tárgyalnak. Szép, fess emberek ezek az angolok a chaki-barna egyenruhájukban. Nagyon nyugodtak és előkelők, mint amilyeneknek ezerszer megírták őket.

Itt a Disz-téren olyan köd van most október 5-én hajnali 10 órakor, mintha az angolok tiszteletére rendezték volna ezt is. Direkt valódi londoni köd, alig talállok a siklóhoz . . .

„Regia Legazione d'Italia.“

Az Eszterházy-utcai kapunál egy rohamsisakos baka. Magyarul szólítom, mert olyan kitünő magyar képe van, mint egy somogyi-bakának.

— Je ne parle hongroise . . . dadogja rossz franciasággal. Aztán valahogy megértjük egymást, leginkább kézzel.

Magyarázza, hogy itt van az olasz misszió. A táblára mutat: *Castagneto herceg és Mombelli* tábornok a misszió vezetői. *Castagnelo* herceg jelenleg Rómában van, de *Mombelli* fenn van a második emeleten. Indulok felfelé. Szembe jön velem egy magas, erőteljes olasz tiszt. Nagyon szép ember. Kis őszes bajusza van és karakterisztikusan markáns olasz arca. Lakk csizmája és prémgallérja. Mikor kimegy a kapun visszaszaladok az olasz bakához:

— Ki volt ez?

— *Mombelli* tábornok, — és olyan jóízűen mosolyog a kudarcomon, mint egy kis gyerek.

Felmegyek az emeletre. Hatalmas termek, óriási majolika vázák, virágok, drapériák végig a palotában. Egy helyütt rongyos, szegény asszonyok állnak kisgyerekekkel a karjukon. Az akcióhoz jöttek. Fenn az utlevél-osztálynál egy olasz tiszttel botlok össze. — Ére, ére . . . mutatja az ajtót, mikor látja, hogy tájékozatlan vagyok.

Az előszobában egy fiatalember és egy öreg ur. A fiatalember olasz, de évek óta Magyarországon él, az öreg a lányához megy Itáliába, aki színésznő. A nevét nem akarja megmondani. Azt mondja Olaszországban sokkal jobbak a viszonyok, mint nálunk . . . de ezt ne írja meg! — tiltakozik az öreg ur, mikor látja, hogy jegyzek . . .

Aztán a fiatalember kezd beszélni. Itt nagyon gyorsan barátkoznak az emberek.